

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXVI.—LETNO XXXVI.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONEDELJEK), APRIL 27, 1953

STEVILKA (NUMBER) 82

AMELIA MEGLAN

Po kratki bolezni je preminila na svojem domu Amelia Meglan, rojena Zdovc, stara 65 let. Stanovala je na 1562 E. 173 St. Rojena je bila v vasi Martihrib pri Logatu na Notranjskem, kjer zapušča sestro Hermino Vouk. V Ameriki se je nahajala od leta 1906 in je bila članica društva Zavedni sosedje št. 158 SNPJ in društva Collinwood Grove št. 62 WC. Soprog Ignatz je umrl leta 1928, sin Joseph pa leta 1929.

Tukaj zapušča sinova James in Albert C., hčer Mrs. Helen Franklin v Albuquerque, New Mexico, štiri vnukove, brata Johna in Juliusa Zdovce, sestro Mrs. Anna Germ in več sorodnikov. Pogreb se vrši v torek zjutraj ob 9.15 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. ob 10. uri ter nato na pokopališče Calvary.

JOHN MIKLAVČIČ
Včeraj dopoldne ob 11. uri je umrl John Miklavčič, sta 73 let. Delal je pri Republic Steel Co. do leta 1941 ko je šel v pokoj. Tukaj zapušča ženo, hčerko med ustanovitelji cerkve sv. Lovrenca, društvo sv. Lovrenca št. 63 KSKJ in pevskega zavoda Zvon, pri katerem je bil do smrti. Soprog Mary je umrla pred 16 leti.

Tukaj zapušča hčere redovnico Sr. M. Stephen O.P. pri dominikanskem redu, Frances, Mrs. Antonia Zupan, Blanche in Stephanie, sina Franka, vnukove, brata Antonia in sestro Mrs. Anna Lekan, v So. Chicago, Ill., brata Bernarda ter v staro domovino sestre in brate. Pogreb se vrši v sredo zjutraj ob 9. uri iz Louis Ferfolja pogrebnega zavoda v cerkev sv. Lovrenca ob 10. uri in nato na pokopališče Calvary.

ANGELA POLIS
Po šestmesečni bolezni je preminula v Euclid-Glenville bolnišnici Angela Polis, rojena Oražem, stara 45 let. Stanovala je na 501 E. 143 St. Rojena je bila v Eveleth, Minn. Ko je bilo eno leto so jo starši vzel s seboj v Lipovec pri Ribnici, kamor so se vrnila. V Ameriko se je povrnila leta 1925. Bila je članica društva sv. Jožeta št. 169 KSKJ, podr. št. 10 SZZ in Oltarnega društva fare Marije Vnebovzetje. Tukaj zapušča soprogta Leo-polda, doma iz vasi Skledenča, Laza Brezovica, hčeri Alice in Mrs. Ann Sibert, sestro Mrs. Mari Sluga in več sorodnikov, v Mari domovini pa zapušča mati Frances Oražem, staro 79 let, in dve sestri Frances in Ivano Stepičič, brata Rudy in več sorodnikov. Pogreb se vrši v torku zjutraj ob 8.45 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzetje ob 9.30 uri ter nato na pokopališče Calvary.

ANNA KOROVICH
V St. Alexis bolnišnici je umrla v soboto popoldne po entodontski bolezni Anna Korovich, rojena Blažević, stara 73 let. Stanovala je na 9522 Elizabeth Ave. Pred 12 leti ji je umrl so-

Seja N.A.T.O. se je zaključila; novi dogodki v Nemčiji

PARIZ, 26. aprila—Ob zaključku konference vojaške organizacije N.A.T.O. je dejal ameriški finančni tajnik Humphrey, da se bo nadaljevalo z ameriško pomočjo tej organizaciji, ta pomoč pa bo znašala vsaj toliko kot pretekla leta, če ne še več. Zastopniki posameznih članic te organizacije so bili mnenja, da Moskva do sedaj ni pokazala še nobenega konkretnega praktičnega znamenja, da je za mir in da mora biti zapadna Evropa vsled tega slej ko prej vojaško pripravljena na obrambo.

Tajnik Humphrey je za sebe* nagnil, da je napravila Evropu v letih po vojni neverjetno napredke. Kar rabijo te čudovite države, je le skupno organizacijo, kako uporabiti raztreseno energijo za skupni cilj.

(Ameriška pomoč, ki naj se to leta da na razpolago vojaški obrambi zapadne Evrope, bo znašala pet in pol do šest milijard dolarjev.)

Nemci in zapadna Evropa

Kakor znano, je nemška spodnja zbornica v Bonnu že odobrila oba predloga, to je, da se sklene posebna mirovna pogodba z Zapadno Nemčijo in da se Zapadna Nemčija vključi v zapadnoevropski obrambeni sistem, kateremu da na razpolago pol milijona nemških vojakov. Ob predloga sta bila pred zgornjo zbornico, ki pa se je ravno v času, ko se je vršila v Parizju konferenca N.A.T.O., postavila na sledče stališče: O obeh predlogih ne bo glasovala, dokler nemško državno kot ustavno sodišče ne odloči, ali ste obe pogodbi, če naj se sprejmete, v skladu z nemško državno ustavo. Nemški kancler Konrad Adenauer je od zgornje zbornice zahteval, da naj o obeh pogodbah nujno sklepne.

Nemški državni predsednik profesor Teodor Heuss se je pred nekim časom že izjavil za to, da se ne da njegov podpis na obe pogodbi, tudi če bi bile sprejete po obeh zbornicah, dokler državno sodišče ne odloči o ustavnosti teh pogodb. Kancler Adenauer je zatrdil, da bo našel pota, kako iti z Nemčijo v zapadno Evropo.

ČE POSLUŠAŠ RADIO

VARŠAVA, 26. aprila—Vaclav Gluhovski, lastnik trgovine z radijskimi aparati je bil obsojen na dve leti zapora, ker je v svoji trgovini dovolil, da so kupovalci poslušali radijske prenosne Glase Amerike in britanske BBC.

64. rojstni dan

Danes objava svoj 64. rojstni dan poznana Mrs. Anna Pengov iz 6720 Bayliss Ave. Številne prijateljice ji kličejo: še na mnoga leta zdravja in sreče!

NARAVNI ZAKLADI NA TEHTNICI

WASHINGTON, 26. aprila—Vlada je sprejela zakon, da postopoma vraca naravne zaklade, ki jih je bila demokratska vlada proglašila za skupno federalno last, nazaj državam, kjer se ti zakladi nahajajo. Govori se, da bo odpadla tudi zaščita gozdov, katerih skorščaje najse da v roke privatnemu kapitalu in da bodo prodani vodni zakladi, ki se uporabljajo v produkcijo električne energije, sedaj v rokah federalne vlade, privavnim podjetjem.

Bogata petrolejska ležišča naj bi se izročila Californiji, Louisiani in Texas, zahtevajo

RAZNE VESTI

V Tokiju so objavili izid volitev, ki so se vrstile včeraj v japonski senat. Končni izid volitev v spodnjem in zgornjem zboru je tale—Liberalna stranka je večinska v obeh zbornicah. Komunisti so nazadovali. Skrajni desničarji so propadli.

V Franciji so se začele občinske volitve. Končni rezultati bodo znani šele koncem tedna. Glede Pariza je značilno, da so komunisti v mestu najmočnejši, v predmestjih pa vodijo še močnejše pred drugimi strankami. V Parizu so dobili 26%, v predmestjih pa 41% volilcev. Stranka predsednika vlade Renee Mayerja pridobiva, dočim so De Gaulisti v upadanju.

Nekaj milij severno od Teherana v Iranu, so našli triplu šefu iranske policije. Šef policije je bil pogrešan nekaj dni. Okrog vratu je imel zadrgnjeno vrv, roke in noge so bile zvezane, usta pa zamašena s cunjam.

Danes se začne na Lee Blvd. z gradnjo stanovanjskih hiš v vrednosti skupaj tri milijone dolarjev. Hiše bodo sto po številu v stilu kalifornijskih ranč hiš. Posamezna bo stala okrog \$30,000.

V bližini Ontario, Canada, v okraju Ste. Marie je zgorela stanovanjska hiša, v kateri je tudi zgorelo osem otrok. Hiša je pripadala družini Derry. Kaj je bil vzrok ognju, se ni dalo ugotoviti.

AMERIŠKA IZNAJDBA . . .

SPOKANE, Wash., 26. aprila—V deželi vseh možnosti in dogodkov je prišlo zdravniku dr. Roeth na misel, da se bavi s posebnim raziskovanjem, kdo preči več solza, ali moški ali ženske in v kateri dobi svet največ joka.

Dr. Roeth trdi: Več solza preči ženske, kakor moški. Razlike pa ni v dobi med 30 in 39 leti. Sicer pa je treba vzeti vsakega individualno, od kogar je odvisno ali se rad joka ali ne.

64. rojstni dan

Danes objava svoj 64. rojstni dan poznana Mrs. Anna Pengov

iz 6720 Bayliss Ave. Številne

prijateljice ji kličejo: še na mnoga leta zdravja in sreče!

NE VEČ V ŽIVALSKI VRT!

BERLIN, 26. aprila—Živalski vrt mesta Berlina se nahaja v zapadnem delu Berlina. Otroci iz šol vzhodnega Berlina so morali iti v zapadni Berlin, če so hoteli videti živali. Komunisti vzhodnega Berlina so sedaj prepovedali, da bi njihovi šolski otroci še poseličali živalski vrt v zapadnem Berlinu.

"Taki izleti vplivajo na otroke koruptno. Otroci, ki so šli v zapadni del Berlina, so se bolj zanimali za izložbena okna po trgovinah, kot pa za živali. Naši komunistični otroci lahko dobijo vse potrebno znanje o živalih na podlagi fotografij, ki naj bodo v šolskih knjigah."

Ameriški standard

PRINCETON, 26. aprila—Gallupov zavod za raziskovanje javnega mnenja je zbral podatke, koliko dolarjev je potrebnih za vzdrževanje družine štirih članov na teden. Trenutno je potrebnih na teden \$60, da se krijejo tedenske potrebe družine štirih članov.

Če gledamo nazaj, se je leta 1947 potrošilo na teden za isto družino \$43, leta 1952 \$50, leta 1937 pa le \$30.

Ziviljenje v velemestih je dražje. Tam se potroši za tako družino tedensko \$70. Ziviljenje na farmah je cenejše. Enako v malih mestih. Povprečna tedenska potrošnja za družino štirih članov znaša \$40.

GOVORIL JE 22 UR

WASHINGTON, 26. aprila—Senator Wayne Morse, bivši republikanec in sedaj neodvisni senator iz Oregonia, je postavil v senatu rekord časa "filibusterstva" (politične taktike, da se z dolgotrajnimi dogovori one-mogoči sprejem kakega zakonskega predloga, ki je senatorju neljub).

Govoril je 22 ur in 26 minut proti zakonskemu načrtu, da se oljna ležišča na obalah morja, ki so sedaj last federalne vlade, izročijo privatnim interesom v eksplotacijo.

Zalostna vest

Mr. Louis Intihar iz 1056 E. 69 St. je prejel iz rojstne domovine Štruklovava št. 9, fara Št. Vid nad Cerknico žalostno vest, da mu je tamkaj preminil brat Frank Intihar, v starosti 69 let. Tam zapušča soprogro in več otrok, tri sestra in druge sorodnike, tukaj v Ameriki pa brata Louisa in sina Franka.

Bodi pokojniku lahka domaća gruda!

V zadnje slovo

Članstvo društva Zavedni sedje št. 158 SNPJ je prošeno, da pride nočoj v Želetov pogrebni zavod na E. 152 St., da izkaže zadnjo čast umrli članici Ameliji Meglan, v tork zjutraj pa da se po možnosti udeleži njene pogrebe.

Odhod v domovino

Jutri odide na obisk v staro domovino Mr. John Podobnikar iz 1138 E. 60 St. Po 46 letih bo zopet videl svoj rojstni kraj Dobrava pri Ljubljani, kjer ima še dva brata in eno sestro. Srečno pot in zdrav povratek!

Klub Ljubljana

V torek zvečer ob 7.30 uri se vrši redna seja kluba Ljubljana v navadnih prostorih Ameriško jugoslovanskega centra na Recher Ave. Vabi se članstvo na polnoštevno udeležbo.

Izmenjava misli Washington--Moskva; za enkrat gre za časopisno polemiko

BELA HIŠA V WASHINGTONU JE PRECEJ OPTIMISTIČNA

WASHINGTON, 26. aprila—Glavno sovjetsko časopisje, "Izvestja" in "Pravda," se je razpisalo o zadnjih predlogih predsednika Eisenhowerja, kako naj se rešijo svetovna vprašanja. Gre za liste, ki smejo objavljati važne članke in izjave po sovjetskem sistemu le s privoljenjem vlade in je v pisanku sovjetskega časopisa zazreti vsekakor tudi sovjetsko uradno zunanj politiko. Zato je na te članke odgovorila tudi Bela hiša, državni tajnik John Foster Dulles pa zahteva, da Moskva nastopi uradno pot in da svoje predloge po tej uradni poti, to je z notami na poslanosti.

Sovjetsko časopisje je zavzelo četudi ne določeno, vendar neko stališče do vseh glavnih nešenih vprašanj, ki so vzrok mednarodne napetosti.

Pisanje sovjetskega tiska

Sovjetsko časopisje zameri predsedniku Eisenhowerju, da je potreben na teden \$60, da se krijejo tedenske potrebe družine štirih članov.

Glede Nemčije se ta tisk postavlja na znano sovjetsko stališče, da je oborožitev Zapadne Nemčije in njena priključitev k zapadnemu bloku usodna. Ta kancler in takrat Zapadna Nemčija bo ovira, da ne bo prišlo do zedinjene Nemčije. Ker pa je nemško vprašanje, kar se tiče Evrope, osrednja točka vseh medsebojnih nasprotij med dvema blokom in ker Rusi svojega prvotnega stališča do Nemčije niso spremnili, je veliko vprašanje, kako naj se sporazumno reši večinski nemški problem.

Za Evropo je nadalje važno, kakšni naj bodo notranji režimi v tistih državah vzhodne Evrope, ki so sovjetske satelitske države. Z drugimi besedami ali naj na Poljskem, Češkoslovaškem, na Madžarskem, v Romuniji, Bolgariji, Albaniji ostane Moskvi pokorni režim, ali pa se ta režim mora spremeni. Eisenhower je tako v volilni borbi, kakor tudi kasneje razvijal program, da Amerika ne prizna obstoječega stanja, da je na katerekoli način te režime spremeni.

Sovjetski tisk sedaj odgovarja, da bi bilo zelo čudno, če naj bi Sovjetska zveza v teh državah interveniral, da se vrnejo nazaj reakcionarni režimi, katere so zavrgla ljudstva teh držav.

Tudi gre za troje malih baltiških držav Estonsko, Litvo in Litvanijo ob Baltiškem morju, katerih samostojnost je Sovjetska zveza ukinila, Amerika pa tega dejanja ni nikdar priznala.

Rusija v primeri z Amerikom nima tehnično prevoznih sredstev, nima cest in razpolaga le z 20% ameriškega železniškega prevoznega materiala. Rusija je revna država. Edini razlog, da obstaja blok držav železne zavese je ta, da Rusija skriva svojo slabost.

Pokojni Stalin je bil največji lopov in morilec v svetovni zgodovini. Težko je najti nadomestilo za takega lopova. Vedno bolj postaja očito, da je Sovjetska zveza tista, ki potrebuje mir.

ZADNJI UJETNIKI ZAMENJANI

PANMUNJOM, 26. aprila—Komunisti so naknadno zamenjali še 13 ameriških in 7

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
5231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznjačalu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecov) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecov) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

USODA VOJNIH UJETNIKOV

(1)

Predsednik Eisenhower je izšel iz vojaškega stanovanja. Usoda mu je podelila vodstvo vojnih operacij. Eisenhower torej pozna ne samo vojaško življenje, mar več tudi življenje vojaka v vojni. Eisenhower se je na izjave povrnjenih ameriških vojnih ujetnikov, ki so bili v komunističnih rokah, na kratko izjavil:

V ravnanju z vojnimi ujetniki od strani komunistov je bilo gotovo nekaj napačnega. Kaki ostri izrazi in ob sodbe—vse to je odpadlo.

Za ameriško javnost je trenotno Koreja predmet splošnega zanimanja. S tem pa to, kar se trenotno godi na Koreji. Na Koreji se izmenjavajo bolni in ranjeni vojni ujetniki. Povsem človeško je, da je prvo vprašanje, ki se stavi vrnjenemu ameriškemu ujetniku, "kako se ti je pa godilo?" In ameriški vojni ujetnik sedaj na svobodi pripoveduje in opisuje težko usodo vojnega ujetnika, pri tem pa podčrtava, da je moral hoditi dneve in noči, da če je omagal, je bil siljen naprej z bajonetom, da ni bilo vsega zadosti, da je bilo recimo pomanjkanje na vse strani.

Postojmo pri pojmu—vojni ujetnik. Gre za osebo vojaka, ki je vzet iz frontnega bojnega položaja in ki ni več tarča, na katero bi se moralno streljati, da bi bilo enega sovražnika manj. Toda zadene ga druga usoda. Dal se je ujeti in s tem postal jetnik, kateremu so odvzete svoboščine. Zgodilo se je to v vojni in je računati z vsemi okolnostmi, ki spremljajo vojno. Sovražnik drži v rokah sovražnika, ta prijeti sovražnik je sedaj brez orožja, ker mu je bilo to najprej odvzeto, ostane pa sovražnik v vojni. Gre torej za akt sovražnosti v izjemnih razmerah kot je vojna.

Vojna sama je nekaj izjemnega. Ali so vojne potrebne ali ne, pustimo za enkrat na strani. Dejstvo je, da se ponavljajo v kakršnjikoli obliki že, kar pomni človeška zgodovina. Vendar nekaj ostane, da je namreč vojna nenormalna, nekaj izjemnega.

Ce vzamemo v roke svetovno literaturo, beremo roman in povesti, ali gledališke komade, bomo zasledili le malo takih knjig in del, ki se pečajo z vojno in ki bi zapustila za seboj trajno vrednost. Zakaj? Vojna je nekaj poleg izjemnega tudi barbarskega. Kulturni in civilizirani človek današnje dobe je nima rad. Zakaj še brati o vojni? Toda po našem mnenju je glavni povdarek na drugi strani. Če naj se napiše v resnici nekaj močnega, kar bi imelo trajno vrednost, more to opisati le človeški genij, toda ne iz pisarne, marveč iz bojnega polja samega. Fantazija pri tem veliko ne pomaga. Vojno z drugimi besedami je treba doživeti. Malo pa jih je, ki so to vojno doživel, in ki so imeli talente, da so jo opazovali, videli še več kot drugi in vse to dali na papir.

Po prvi svetovni vojni je izšlo dvoje del, ki sta imela značaj neke trajnosti, se nista preživel, sta še vedno aktualna. Gre za Franca Barbusse, ki je spisal vojni roman "Ogenj" in za Nemca—Juda Remarque, ki je spisal roman "Na zapadu nič novega." Oboje del se je ohranilo, se je bralo in celo filmalo. Zopet—zakaj? Pisatelja sta doživel vojno v njeni celoti. Sta jo tudi poznala. Pri vsem tem pa bi njuno književno delo verjetno zašlo po preteklu gotovega časa v pozabljivost, če bi ne bilo v njem socialnih in političnih sodobnih tendenc. Te tedence pa so socialna pravica in zblizevanje med narodi ter vzgoja mladine, ki naj vojno zasovera.

Pravimo, da je vojna nekaj nenanavnega, barbarskega Trdimo, da vojne na globoko in na široko ne more pravilno doumeti tisti, ki se je ni udeležil. Ta gleda na vojno s tujimi očmi. Življenje v vojni gleda z očmi civilista kot se doigrava pred njegovimi očmi v vsej njegovi normalnosti. Zato vojne, katere ni doživel, enostavno ne more doumeti. Karkoli bere ali karkoli sliši o vojni, je najmanj—površno. V državah in krajih, kjer divja vojna, je vojni izpostavljeni tudi civilno prebivalstvo. V vsakdanjem življenu ni svobodno, za njega ne veljajo običajni, marveč redoma izjemni zakoni. Pojem lastnine je dobil drugo vsebino. Če zahteva vojne potrebe, naj se civilni človek enostavno okräde, kakor bi rabili izraz civilista, ki živi v normalnih časih. Naj se izpostavi pomanjkanju če mora nekaj več dobiti tisti, ki rabi več moči, ker je na fronti. Vojna je vojna.

L.C.

UREDNIKOVA POŠTA**Nekdanji Clevelandčan piše**

Pred nedavnim je prejel poznani in spoštovani Mr. Jože Žele st., iz 458 E. 152 St., pismo iz Dolnjih Lazov pri Ribnici na Dolenjskem od Anton Šega, ki je več let živel v Clevelandu, in je poznan mnogim rojakom.

Šega piše:

"Dolne Laze, 9. marca 1953.

"Spoštovani Mr. Žele:

"Pred enim letom in pol steli dali mojemu bratrancu dve lepi sveči, da jih je meni poslal. Prav lepo se Vam zahvalim za nje. Moj bratranc je Vaš dobr prijatelj, Louis Levstik, in moje ime je Tone Šega, ki sem bil v prvih svetovnih vojnih desno roko zgubil (kot ameriški vojak) in sem bil v Ameriki 33 let, saj vsem, da se me še spominjate.

"Jaz sem bil tako živčno izčrpán, da sem po nasvetu zdravnika odšel v stari kraj.

"Jaz nisem mogel spati tam in sem moral spremeniti podnebje in res mi je pomagalo, ampak leta 1951 se mi je pa zopet takoj povrnilo, da sem bil eno leto zadružen.

"Berem 'Enakopravnost' in tako sem v stiku z Vami, kaj se godi v Clevelandu, ker me vse zelo zanima.

"Jaz Vas večkrat premisljam in Vas občudujem, da ste Vi takov korenjak in pri tolikih letih še vedno aktivni. Vi ste bili zmiraj zmeren in pa Vaš rod je moral biti zdrav in trden. Vi ste bili zmiraj močan steber slovenske naselbine. Vaše ime bo vedno tesno združeno v zgodovini slovenskega Clevelanda z razvojem slovenske naselbine. Kako ste Vi žrtvovali za napredok naselbine na vseh poljih.

"Voščim Vam vesel god, da bi ga še mnogokrat dočakali v zdravju in zadovoljnosti, in Vas prav lepo pozdravljam!

Anton Šega,
Dolenje Laze, pošta Ribnica,
Dolenjsko, Jugoslavija."

Toneta Šega se tudi jaz spominjam, prav za prav sva bila večkrat skupaj. Tone je bil naobrazen, kajti vedno je čital mnogo, posebno znanstvene publikacije je z vneročno čital.

Naj omenim, da se zdravje Mr. Želeta obrača na bolje in komaj čaka sončne dneve, da se bo ogreval na prostem. Toži, seveda, o dolgočasu, ker večjidel časa samotari; želi si obiskov od številnih prijateljev in znancev. Komur čas dopušča, naj ga obišče, ker Mr. Žele je vedno razpoložen za domače pomenke.

Frank E. Lunka.

PARISKA PODZEMELJSKA ŽELEZNICA

Ob stoletnici rojstva ustavnitelja francoskega podzemeljskega prometnega omrežja Fulgence Bienvenue, sta Francoski arhiv in pariška občina priredila posebno razstavo, ki je prikazala ravnov pariške podzemeljske železnice. Leta 1900 je bila železnica dolga kmaj 10 km, zdaj pa se je razširila že na 185 km. Sedanja podzemeljska železnica v Parizu prevozi na leto poljudo milijardo potnikov, ali 36-krat več, kakor ima Francija prebivalcev. Parizani prežive v podzemeljski železnici povprečno po eno uro na dan ali vsak dve dni v svojem življenu. Delavcev in uslužencev ima pariška podzemeljska železnica 15,500, njenih 450 vlakov prevozi na leto kakih 36 milijonov kilometrov ali malone tisočkrat pot okrog sveta.

Vzlic vsem varnostnim ukrehom se pripreti v podzemeljski železnici vsako leto kakih 300 večjih ali manjših prometnih nesreč. Največ potnikov poškodujejo vrata vlakov, ki se odprin zapro avtomatično, ko vlak prispe na postajo.

MORJE IN PREMOG

Clovek, ki hodi v dokih londonskega pristanišča pod gozdom 500 ali še več žerjavov, med katerimi prednjači velikanski plavajoči šerjev, imenovan "londonški mamut" se šele zave, kaj je velika trgovska luka: londonskega pristanišča je drugo največje na svetu (pred njim je samo New York) in šestina vsega pristaniškega prometa v Veliki Britaniji gre vsako leto skozi to 110 km dolgo pristanišče, ki se razteza od ustja Temze do samega središča Londona.

mo, da je London še vedno središče za vse bančne posle na področju šterlinškega bloka. Te rezerve so odvisne od plačilnih bilanc same Velike Britanije in drugih od nje odvisnih držav oziroma dominionov. Sredi 1. 1951 in v začetku 1952 so te rezerve padle od 1,400 milijonov na 600 milijonov funtov. Teda je Velika Britanija do skrajnosti zmanjšala uvoz, kar ji je pomoglo, da je lani vsaj deloma utrdila svojo plačilno bilanco in rezerve so se povečale za 100 milijonov funtov.

Vendar so dolgošči še vedno veliki. Velika Britanija je dolžna ZDA in Kanadi 2,000 milijonov funtov, ki jih mora vrniti do 1. 2000. Dolžna je Evropski plačilni uniji 208 milijonov, 400 milijonov je kratkoročnih posojil, poleg tega pa dolguje svojim kolonijam in dominionom, ki so jo podprtli za zadnje svetovne vojne, kakih 4,000 milijonov funtov. Te milijarde so težko breme v londonska vlada se na najrazličnejše načine trudi, da bi rešila Veliko Britanijo krize in inflacije.

Vlada se je odločila za dve poti; zvišala je—kolikor se je le dalo—davke in najrazličnejše pristojbine, obenem pa je sprožila kampanjo za dvig proizvodnje tako v industriji, s čimer naj poveča izvoz, kakor v poljedelstvu, da zmanjša s tem stroške, ki jih ima z uvozom hrane.

Morje pomeni za Anglijelo veliko, morda vse! Ob koncu 16. stoletja, ko je Francis Drake oplenil špansko zlato in je čez deset let španska Velika armada dožvela poraz, je bila Anglija "gospodarica morja." Morju se imajo Angleži zahvaliti, da so postali velik narod in da se je na njihovem otoku, kjer pravzaprav ni surovin, razvila močna industrija in da je ta razmeroma revni otok dolgo živel v izobilju, le svetovni vojni sta občutno prizadeli Anglijo in danes "je treba z vso resnostjo gledati na sleherni znak zatona britanskega pomorstva," kakor je pred dnevi napisal londonski "Times." Še pred petdesetimi leti je imela Velika Britanija nad polovico vsega trgovskega ladjevja na svetu; po prvi svetovni vojni dobro tretjino, danes pa komaj 21 odstotkov. Britanski otoki živijo od pomorske trgovine, morje pa je tudi rešilo Britanijo pred lakoto in porazom v obeh velikih vojnah. Vendar postanejo te številke jasneje, če jih osvetlimo še z drugimi gospodarskimi težavami, s katerimi se bori današnja Velika Britanija.

Cene industrijskega blaga razmeroma niso visoke, toda država zahteva od kupca, da plača pri slehernem nakupu posebno takso na prodajno ceno: 25% takse za obleko, nogavice in klobuke; 33% za preproge, bicikle in igrače; 50% za tekstilno blago; 66% za avtomobile, radijske in televizijske aparate; in 100% takse na prodajno ceno za kozmetične preparate, dragulje in drugo luksuzno blago.

Britanski državni proračun predvideva 4,648 milijonov funtov dohodka in prav toliko izdatkov. Da bi si tudi načelovali predložila deželenskemu zboru leta 1874 ob dr. Razlagovem predlogu o enakopravnosti učiteljic z učitelji. Gleweis, ki je dejal, da nič ne de, ako manjka učiteljev, ker jih nadomeščajo lahko redovniki, ki so gotovo dobrni učitelji. Pogum je tedaj bil zapisati svoje življenje takemu stanu in dekleta, ki so se za to odločila, so moral biti pač dovolj borbene duha ter željne po samostojnosti in dejavnosti.

Vse to je imela Janja Miklavčičeva. Prežeta s slovenskim duhom pa se ni zadovoljila z učiteljsko službo na Kranjskem; vleklo je to je na Koroško, kjer se je že v tistih dneh bil boj za utrakvično—slovensko-nemško—ljudsko šolo. Dobila je službo v Lipaljivesi, pozneje nazvano Depoljives (Leopoldskirchen) v Kanalski dolini, pol ure do bivše italijanske meje. Tu je prebila pet let pod raznimi šikanami in zapostavljanji nemškutarskih šolskih nadzornikov.

Zdržala pa je, dokler je vodil šolo nadučitelj—Slovenec. Nato so jo razmere prisilile, da se je vrnila na Kranjsko: dve leti je prebila kot učiteljica v Bohinjski Bistrici, pet v Šentvidu nad Ljubljano in 20 let v Kranju, kjer je šla po 42 letih učiteljevna tudi v pokoj.

Učiteljevanje—to bi se reklo: delo v šoli. Miklavčičeva pa se ni zadovoljila le s takim delom. Poleg tega njenega delovanja moramo omeniti njen izvenško-prosvetno delo, organizatorično delo za slovenske učitelje in v literarno delo.

Na vse strani agilna Janja Miklavčičeva je cutila že v tistih časih potrebu, naj stopi učiteljica iz štirih šolskih sten med ljudstvo. Že na svojem prvem službenem mestu na Koroškem je, videč, kako se žene in dekleta zanimalo za ročno delo, ustavila brezplačen učni tečaj za šoli odraslega dekleta, ki jih je zbirala ob četrtekih in sobotah popoldne. Vprašanje smisla za žensko ročno delo med ljudstvo je narekovalo spoznanje potrebe za tako delo in ga je tako vneto gojila tudi v svojem kasnejšem službovanju v Šentvidu in v Kranju ter povsod prirejala konec šolskega leta razstavo ženskih ročnih del. Zahajala je med žene tudi po vseh, jih organizirala v delu, hkrati jih poučevala v gospodinjstvu in jih zbirala tudi v nacionalno Ciril-Metodovo družbo.

Zapostavljanje učiteljic v skupni učiteljski organizaciji je navedlo Miklavčičovo, da je začela akcijo za ustanovitev samostojnega "Društva slovenkih učiteljic." Tisti, ki bo kedaj pisal zgodovino tega društva, se bo bavil z

Janja Miklavčičeva umrla

11. decembra 1952 je umrla v Ljubljani skoro devetdesetletna Janja Miklavčičeva, dobro zna starejšemu učiteljstvu, poseno še starejšim slovenskim učiteljicam, katerim je bila organizatorka in voditeljica.

Janja Miklavčičeva je bila rojena dne 3. januarja 1863 v Ljubljani v vogalni hiši na Bregu in Salendrove ulice (današnja dr. Tavčarjeva hiša), kjer je vodila njena mati gostilno "Metliško vino." Pri gostilniškem poslu je bil mali otrok materi v napotje, zato so potekala Janji detinska leta pri dojilji v Kresnicah pri Litiji, potem pa je bila pri teti v Šentvidu pri Št. Štefaniju.

Ne moremo tudi reči začanjo, da je bila izrazito pisateljica. Prvič se je oglasila leta 1882 v podlistku "Slovenskega Naroda." Potem pa je priobčevala največ kratek povestevje, svoje in poslovenje in vsestranskem poslu pa je našla Mi-

klavčičeva še čas za književno udejstvovanje—res da bo v mlajših kakor v kasnejših letih.

Ne moremo tudi reči začanjo, da je bila izrazito pisateljica. Prvič se je oglasila leta 1882 v podlistku "Slovenskega Naroda." Potem pa je priobčevala največ kratek povestevje, svoje in poslovenje in vsestranskem poslu pa je našla Mi-

klavčičeva še čas za književno udejstvovanje—res da bo v mlajših kakor v kasnejših letih.

Ne moremo tudi reči začanjo, da je bila izrazito pisateljica. Prvič se je oglasila leta 1882 v podlistku "Slovens

IMENIK DRUŠVENIH URADNIKOV ZA LETO 1953

"Ameriško jugoslovanski center"
na Recher Ave.

Predsednik Frank Zagar; podpredsednik Joe Sustnik; tajnik Andrew Ogrin, 18508 Shawnee Ave., NJ 1-1107; blagajnik Theodore Karcher ml.; zapisnikarica Gusti Zupančič; nadzorni odbor: John Gorjanc, Leo Bostjančič in John Harkovich; gospodarski odbor: Frank Rupert; predsednik / Frank Tegel in Louis Godec; publicistički odbor: Frank Rupert, Gusti Zupančič in Andrew Ogrin; ostali direktoři: Frank Derdich, Frank Seguin, Frances Gorjanc in Josephine Henkman; poslovodja: John Žiga, KE 1-9309 in oskrbnica Mary Medvešček, IV 1-3322.

Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu ob 7:30 uri.

* "Carniola Hive" št. 493 L TM

Bivša predsednica Mary Bolt, predsednica Josephine Stwan, podpredsednica Christine Glavan, duševna voditeljica Mary Tekaučki, spremjevalka Mary Mahne, vratrka Mary Vesel, zapisnikarica in tajnica Božničkega oddelka, Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN 1-4758, tajnica Pauline Debevec, 1287 E. 169 St., IV 1-2048, nadzornica Frances Tavcar, Ursula Unetič in Pauline Stampf; zastopnici za klub društva SND Josephine Stwan in Julia Brezovar.

Seje se vršijo prvo sredo v mesecu v dvorani st. 1 SND na St. Clair Ave., ob 7:30 uri.

* "Carniola Teni" št. 1288 T. M.

Častni predsednik Thomas Milnar, predsednik Joseph Babnik, predsednik Joseph Sušnik, tajnik John Tavčar, blagajnik Louis Piko, zapisnikar Ivan Babnik, nadzorni odbor: Joseph Skuk, Anton Zapun in Paul Praust, bolniški odbor: Thomas Milnar, John Grbec in Joseph Sušnik, odborniki za otvorenje: Paul Praust, Anton Smid, Joseph Drobnič, Frank Šubel in Frank Mesker, zapisniki za klub društva SND, John Tavčar in Joseph Babnik.

Seje se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu v Slov. nar. domu na St. Clair Ave., dvorana št. 1, ob 9. uri dopoldne.

* "Cleveland" št. 126 SNPJ

Predsednik Louis Smrdel, podpredsednik Edward Branisl, tajnik John J. Gabrenja, 22100 Ivan Yakovac ml., zapisnikar Blaž Noč, RE 1-6268, blagajnik Frank Val, reditlj John Pir, nadzorniki: Anthony Yuretic, Victor Gruden, Louis Virant st; mladinski reditlj Andrew Curry (Korenčič), ml. zapisnikarji vsi slovenski zdravniki v Clevelandu in okolici.

Sprejem se članstvo od 16. do 30. leta in otroke od rojstva do 16. leta. Prosta zdravniška preiskava in nagrade za novo članstvo v oba oddelka. Seje se vršijo vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri v SND na St. Clair Ave.

* "Mir" št. 142 SNPJ

Predsednik Anton Bokal, podpredsednik John Prusnik, tajnik Frank Sustarsich, 15728 Holmes Ave., LI 1-8939, blagajnik Anton Zorko, zapisnikarica Frances Suse, nadzorniki: August Svetek, Frank Ludvig in Peter Adam, zdravnik: dr. Opaskar, dr. Skur, dr. Rottar in dr. Rrankar.

Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldne v Slov. domu na Holmes Ave.

* "Napredne Slovenke" št. 22 SDZ

Predsednica Fannie Brezovar, podpredsednica Stefi Koncič, tajnica Rose Mickovic, 19612 Cheroke Ave., tel. IV 1-6500, blagajnikka Frances Tomisch, 693 E. 160 St., zapisnikarica Rose Simenc, nadzornice: Filomena Sedaj, predsednica, Mary Cernigoj in Alice Grossel.

Seje se vršijo vsako drugo sredo v mesecu v Slov. domu na Holmes Ave. ob 7:30 uri zvečer.

* "Cvetični Noble" št. 450 SNPJ

Predsednik Joseph Mačarol, podpredsednik Matt Klemens, tajnik Mary Dodič, 977 E. 239 St., Euclid, Ohio, tel. RE 1-4099, blagajnik Justin Martinčič, zapisnikar John Zupančič, nadzorni odbor: Frank Mihelič, Fred Martin, Andrew Yerman, zastopniki: za Clevelandsko Federacijo SNPJ Frank Habič, za klub društva AJC Fred Martin in Oiga Matyášič.

Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu v Ameriško jugoslovenskem centru na Recher Ave.

* "Federacija Clev. društva S.N.P.J."

Predsednik Camilus Zarnick, podpredsednik John Krebel, drugi podpredsednik Anthony Gerchman, tajnik Josephine Tratnik, 6505 Bonne Ave., EN 1-0991, blagajnikka Agnes Stefanic, zapisnikar Karl Samanic, nadzorniki: Blaž Noč, John Kikol in Eddy Mramor. Seje se vršijo vsako četrto soboto v mesecu na St. Clair Ave.

* "Glasbena Matica"

Predsednik Frank Bradach, 16209 Arcade Ave., podpredsednik Edward Kenik, korespondenčna Mollie Frank, 5919 Prosser Ave., blagajnikka Carolyn Budan, 6313 St. Clair Ave., posredovalni odbor: Edward Kenik, Josephine Bradach, Ann Safré, Carolyn Bud, zapisnikarica Josephine Mišič, nadzorniki: Alice Somrak, June Price in Mollie Frank; publicistički odbor: Josephine Mišič, Emil Safré, Joseph Mersel in Valentine Mersol. Vaje se vršijo vsako četrtek ob 9. uri zvečer v sobi št. 2 Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

* "Klub društva AJC" na Recher Ave.

Predsednik Frank Segulin, podpredsednik Andrew Ogrin, tajnik O. O., tel. RE 1-4488, blagajnikka Mary Zgonik, zapisnikarica Mary Medvešček, nadzorni odbor: Fred Martin, predsednik, Mary Segulin in Frances Zajec.

sednica Fani Henikman, tajnica blagajničarka Marion Bashel, 18913 Cherokee Ave., tel. KE 1-2173, zapisnikarica Theresa Gorjanc, nadzornice: Frances Francel, predsednica: Rose Paulin in Rose Sanabor, prosvetni odbor: Paula Prudič, Antonija Tomle in Mary Dacar, poročevalki: Theresa Gorjanc in Mary Vidrich.

Seje se vršijo vsak prvi ponedeljek v mesecu v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

* "Kras" št. 8 SDZ

Predsednik Joško Jerkic, 19091 Naumann Ave., podpredsednik Stan Kozeby, tajnica Jennie Kozeby, 687 E. 156 St., tel. LI 1-3590, blagajničarka Jennie Kapel, 1861 Samagore Dr., zapisnikar John Kapel, nadzorniki: Joe Koporc, predsednik, Martha Batic in Mary Kobal. Društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki v Clevelandu.

Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1:30 uri v Slov. domu na Holmes Ave.

* "Lipa" št. 129 SNPJ

Predsednik Joseph Trebeck, podpredsednik Andy Skerl, tajnica Mary Stokel, 14503 Saranac Rd. tel. PO 1-9214, blagajnik John Sivec, zapisnikar Charles Penko, bolniški nadzornik Joseph Terbovec, nadzorniki: Stanley Počkar, predsednik, Frank Pyke in Joseph Filipič, zastopniki: za Clev. federacijo SNPJ Ema Perne, za farmo SNPJ Charles Penko, za Klub društva SND Anthony Meklan, za Slov. nar. čitalnico Frank Smole st. društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki.

Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu v sobi št. 4 Slov. nar. doma na St. Clair Ave. ob 1. uri popoldne.

* "Klub "Ljubljana"

Predsednik Ludvik Prosen, podpredsednik Frank Segulin, tajnica Frances Julyia, 832 E. 209 St., KE 1-0325, blagajnik Louis Godec, zapisnikarica Louise Derdič, nadzorni odbor: John Ludvik, predsednik, John Oshaben, Joseph Susnik, zastopniki: za Klub društva AJC Louis Zgonik, Frances Zajec in Mary Žiga, tetka Frances Rupert, stric Joseph Plevnik, maršal Louis Starman, kuharica Frances Gorjanc.

Seje se vršijo vsak zadnji torek v mesecu v Ameriško jugoslovenskem centru na Recher Ave.

* "Lunder-Adamič" št. 28 SNPJ

Predsednik Krist Stokel, podpredsednik John Marn, tajnik Anton Wapotich, 892 E. 73 St., blagajnik William Candon, zapisnikar Joseph Okorn, nadzorni odbor: Louis Zele, Stanley Dolenc, Rose Retar, reditelj mladine William Wapotich, za Klub društva SND Anton Wapotich in Stanley Dolenc.

Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri zj. v SND.

* "Loška dolina"

Predsednik Frank Baraga, podpredsednik John Krasovec, tajnik Frank Bavec, 1097 E. 66 St., HE 1-9083, blagajnik zapisnikar John Leskovec, nadzorniki: John Lokar, Frank Turak in Tony Petkovsek, nadzorniki: Anton Wapotich in Frank Hiersch; gospodarski odbor: Frank Cesnik, Joseph Okorn, Janko N. Rogelj, Frank Virant, Joseph Fifolt, Stanley Dolenc in Josephine Stwan. Namestniki Andra Turkman za tajnika; Max Traven za podpredsednika Andrej Tekavčič za blagajnik, John Lekan za zapisnikarico.

Seje se direktorija se vršijo vsak drugi torek v mesecu v navadnih prostorih.

* "Sv. Ane" št. 4 SDZ

Predsednica Julia Brezovar, podpredsednica Jennie Stanonik, tajnica Jennie Suvak, 1414 E. 51 St., tel. EN 1-8104, blagajničarka Josephine Oražem-Ambrožič, zapisnikarica Angela Vozel, nadzornice: Mary Bradač, Rose L. Erste in Frances Okorn, rediteljica Mary Segulin.

Seje se vršijo vsak zadnji petek v mesecu v navadnih prostorih Ameriško jugoslovenskega centra na Recher Ave.

* "Zenski odsek farme SNPJ"

Predsednica Antonia Tomle, podpredsednica Frances Henkman, tajnica in blagajničarka Mary Zaman, 484 E. 149 St., IV 1-4871, zapisnikarica Victoria Poljsak, nadzornice: Jennie Gerchman, Jennie Leskovec in Frances Zorman.

Seje se vršijo vsak zadnji četrtek v mesecu v Slov. del. domu na Waterloo Rd. ob 7:30 uri zvečer.

* "Slov. nar. dom" na St. Clair Ave.

Predsednik Charles Vrtočny, podpredsednik Frank Plut, tajnik John Tavčar, blagajnik John Centar, zapisnikarica Josephine Petrich, nadzorni odbor: John Pollock, Leo Poljšak, Josephine Zakraješ, Anton Wapotich in Frank Hiersch; gospodarski odbor: Frank Cesnik, Joseph Okorn, Janko N. Rogelj, Frank Virant, Joseph Fifolt, Stanley Dolenc in Josephine Stwan. Namestniki Andra Turkman za tajnika; Max Traven za podpredsednika Andrej Tekavčič za blagajnik, John Lekan za zapisnikarico.

Seje se direktorija se vršijo vsak drugi torek v mesecu v navadnih prostorih.

* "Sv. Ane" št. 4 SDZ

Predsednica Julia Stanonik, tajnica Jennie Suvak, 1414 E. 51 St., tel. EN 1-8104, blagajničarka Josephine Oražem-Ambrožič, zapisnikarica Angela Vozel, nadzornice: Mary Bradač, Rose L. Erste in Frances Okorn, rediteljica Mary Pristov.

Seje se vršijo vsako drugo sredo v mesecu v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

* "Združeni braje" št. 26 SNPJ

Predsednik Joseph Godec, podpredsednik John Krebel, tajnik Peter Ster, 2005 E. 224 St., KE 1-5773, zapisnikar John Kikel, nadzorniki: John Kikel, John Zaman in John Krebel.

Seje se vršijo vsako prvo sobotu v mesecu ob 7:30 uri zvečer v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

* "Svoboda" št. 748 SNPJ

Predsednica Antonia Tomle, podpredsednik Josip Krasovec, tajnica P. Terbian, 14707 Hale Ave., LI 1-1464, blagajničarka Josephine Seitz, 16213 Waterloo Rd. Zapisnikarica Leopoldina Vozel, nadzorni odbor: Mary Kafle, Anna Zač in T. Gorjanc. Zastopnice za ženski odsek SNPJ: Theresa Gorjanc, Antonia Tomle in Josephine Vesel; za Clevelandsko federacijo SNPJ: Theresa Gorjanc in Leonida Vozel.

Seje se vrše vsak drugi petek v mesecu v čitalniških prostorih SDA na St. Clair Ave.

* "Svob. Slovenke" št. 2 SDZ

Predsednica Nežika Kalan, podpredsednica Jennie Skuk, tajnica Alinja Braidič, nadzorniki: Jennie Drobnič, za Federacijo SNPJ Josephine Tratnik in Josip Zakraješ, za farmo SNPJ Urska Mulej in Pavla Artel, za Atletično ligo Alma in Nada Žagar, za Klub društva SND in čitalnico Jennie Skuk, za podr. št. 39 Sans Helen Mikus.

Seje se vršijo vsak prvi četrtek v mesecu v starem poslopiju SND na St. Clair Ave.

* "Napredek" št. 137 SNPJ

Predsednica Josephine Tratnik, podpredsednica Josephine Mežnaršič, tajnica Josie Zakraješ, blagajničarka Helen Mikus, zapisnikarica Alinja Braidič, nadzorniki: Jennie Skuk, Josie Krasovec in Mary Petrel, bolniški nadzorni odbor: Frank Mihelič, nadzorniki: Anton Zakraješ, John Tavčar in Louis Pir.

Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9. uri zvečer v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

* "Napred" št. 5 SNPJ

Predsednik Joseph Mack, podpredsednik Frank Mack, tajnik John Krebel, blagajničarka Frank Mihelič, zapisnikar Andy Turkman, nadzorniki: Anton Zakraješ, John Tavčar in Louis Pir.

Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9. uri zvečer v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

* "Napredni Slovenci" št. 5 SDZ

Predsednik Andrej Tekauc, podpredsednik John Stefe, tajnik Matthew Debevec, 1287 E. 169 St., IV 1-2048, blagajničarka Tom Kraič, zapisnikar Frank A. Turek, nadzorniki: Edward Kenik, Josephine Bradach, Ann Safré, Carolyn Bud, zapisnikarica Josephine Mišič, nadzorniki: Alice Somrak, June Price in Mollie Frank; publicistički odbor: Josephine Mišič, Emil Safré, Joseph Mersel in Valentine Mersol. Vaje se vršijo vsak četrtek ob 9. uri zvečer v sobi št. 2 Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

* "Klub društva AJC" na Recher Ave.

Predsednik Frank Segulin, podpredsednik Andrew Ogrin, tajnik O. O., tel. RE 1-4488, blagajničarka Mary Zgonik, zapisnikarica Mary Medvešček, nadzorni odbor: Fred Martin, predsednik, Mary Segulin in Frances Zajec.

Seje se vršijo vsak drugi petek v mesecu ob 7:30 uri zvečer v Ameriško jugoslovenskem centru na Recher Ave. Assessment se pobira vsakega 25. v mesecu, če pa pada 25. na nedeljo, se pobira na 26.

* "Krožek" št. 1 Progresivnih Slovenk Predsednica Anna Zač, podpred-

toine Wicha, nadzornice: Stella Bozeglav-Sodeckas, Florence Zalokar in Mary Sankovic, zastopnica za Clevelandsko federacijo SNPJ in Klub društva SND Ivanka Shiffner, za Jug. kult. center, za SANS in čitalnico SND Amelia Bozeglav, društveni zdravnik dr. F. J. Kern. Seje se vrše vsak prvi ponedeljek v mesecu v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

* "Pevski zbor "Slovan"

Predsednik Joseph Durjava, podpredsednik Cecilia Subel, podpredsednica Frances Legat, tajnica Marie Zakraješ, 18913 Cherokee Ave., tel. KE 1-2173, zapisnikar Addison E. 170 St., KE 1-8624, zapisnikar Cyril Ozbič, arhivar Joseph Ivančič, nadzorni odbor: Joseph Vičič

"... Potem je zmagalo življenje"

PO PRIPovedovanju REDOVNICE T. S.
NAPISALA BRANKA JURCA

DOMA

Zemlje je bil malo, otrok dosti. Na spomlad, ko je skopel sneg, je moral oče na Mursko polje. Od tega, kar je zraslo doma, bi ne bili mogli živeti.

Tam, na Murskem polju, so taki ubogi kmetje, kakor je bil naš oče, obdelovali veleposestnikom zemljo. V tisto plodno zemljo so stekle vse bajtrje potne srage in tam se je izgural tudi moj oče. Dvakrat smo ga videli doma: kadar smo kosiли in kadar smo mlatali.

Na zimo se je vrnil. Pripeljal se je na voz, ki je bil poln žita in krompirja. Tako smo se potem znova in znova prernili skozi zimo ...

Mati je doma sama gospodila. Komaj je čakala, da bi otroci odrasli igrat, a dorasli za delo. Mi pa, brž ko smo se malo potegnili, že smo hoteli za vsako ceno v mesto.

Kolikokrat sem se zazirala po beli cesti. Peljala je proti zahodu in proti vzhodu, v daljine, meni še nepoznane kraje, v svetki je bil bogat in lep in nadve mikaven.

Mati se je tega sveta bala. Zato se je bala, da bi se ji otroci v nepoznanem svetu ne izgubili. Bila je kot koklja, ki varuje piščeta.

Govorila mi je, da si lahko tudi z delom na tabrilih kaj prislužim. Meni pa se je delo na tabrilih že tedaj priskutilo. Delala sem v grofskih vinogradih, ali hrane nam niso dajali, zaslužili pa smo na dan komaj po nekaj dinarjev. Kaj naj bi bila s tem denarjem počela?

Bila sem mlada—hotela sem v svet, hotela sem se lepše obleči, hotela sem lepše živeti, hotela sem ... hotela sem zdoma.

Končno se je mati vdala. Rekla je, da mi bo sama preskrbela službo. Odšla je k polbratu, k župniku v Sv. Lenartu v Slovenskih goricah. Težko sem jo pričakovala. Zveder, ko smo se vsi zbrali okoli mize, mi je rekla s skopimi besedami: "Tončka, če že misliš, da ne moreš ostati do-

V BLAG SPOMIN

ob drugi obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

**Anton
KERSMAN**

(KERŽMAN)

Zatishnil je svoje mile oči
dne 27. aprila 1951.

Že dve leti Tebe zemlja krije,
ko si ločil se od nas,
lepše sonce tam Ti sije,
tam pravi dom je zate in za nas.

Vsa misel nas tolaži,
da za Teboj pridemo
tja, kjer večno bo plačilo
ko s Teboj se snidemo.

**Zalujoča soproga,
sinovi, hčere in vnuki**

Cleveland, Ohio,
dne 27. aprila 1953.

PO PRIPovedovanju REDOVNICE T. S.
NAPISALA BRANKA JURCA

hotelji vtakniti v tretji red. A kaj bi ti s tretjim redom? Raje te bomo omogožili, tako zdravo deklino ..."

Zardela sem do ušes. Vsa sem se zbegala. Šele čez čas sem se zbrala. Vprašala sem ga: "Zakaj se pa oni niso poročili?"

Teta me je jezno ošinila. Stric pa, dobrudošen, kakršen je bil, se je nagnil na naslonjalo, se zasmehal in rekel: "O, saj bi se bil ... Ko bi ne bilo mater ... Mati je želela, da postanem duhovnik. No, in sem postal župnik. A to je nekaj čisto drugega kakor takle frančikan v kuti

ma, pojdi k stricu! Rekli so, da te sprejmejo ..."

Tisto noč, preden sva se z matijo odpravili k stricu, sem zaspala šele proti jutru. Zmagala sem.

Takrat si nisva mogla misliti niti jaz niti stric, da bom tako kmalu zahrepela po samostanu.

BOG ME JE OZDRAVIL

Zgodilo pa se je takole.

Vnel se mi je slepič. Zdravili so me v bolnišnici v Mariboru. Usmiljenke v belih klobukih in v temnomorih oblekah so bile vsak čas pri meni. Vedele so, da služim pri župniku. Posvečale so mi več pozornosti kot drugim. Nosile so mi čaje in razne pribojske. Kadar sem bila žalostna, so me tolazile. Nagovarjale so me, da naj molim. In res, molila sem bolj zbrano kakor doma.

Vse bolnike, ki so mogli hoditi, so nune silile k mašam. Tistim, ki niso šli, so njihovo samovoljo zelo zamerile, jaz pa sem rada hodila v samostansko kapelo. Zahvaljevala se mse Bogu, da sem z njegovo pomočjo ozdravila.

Po bolezni sem se vrnila k stricu. Na sestre sem kmalu pozabila, one pa niso pozabile name. Dvakrat zaporedoma sta me prišli obiskat dve sestri. Njuna obiska sem se razveselila, ko pa, ko sta odšli, sem nanju pozabila.

V tem je stric nevarno zbolel. Zdravili so ga v graški bolnišnici. Kmalu sem se z njegovo sestro sprala.

Odločila sem se, da se vrnem domov.

Očeta ni bilo doma, dela pa je bilo na pretek. Delala sem, kolikor sem mogla. Plela sem, osipavala, obračala mrvo, žela žito, krmila svinje — parila sem se na somcu, močile so me poletne plohe. Nič čudnega, če sem se nekajkrat zaporedoma prehaldila. Glava me je začela hudo boleti. Bolečine so postajale vedno bolj neznosne. Ko nisem mogla več zdržati, sem znova odšla

Na te stičeve besede je frančikan poparjen odšel.

Še isti dan mi je rekel stric pri obedu. "Trebe, Tončka, so

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama

ob šesti obletnici odkar je prerano umrla naš ljubljena, nepozabna soproga in dobra, skrbna mama